

Sukertowa-Biedrawina, Emilia

Bibliografia Mazur i Warmii w okresie dziesięciolecia (1945-1955)

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 292-311

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIBLIOGRAFIA MAZUR I WARMII
W OKRESIE DZIESIĘCIOLECIA (1945—1955)

18. PRZYCZYNKI DO ŻYCIORYSÓW UCZONYCH
I ZASŁUŻONYCH

899. [Antoniewicz Jerzy =] (j. ant.): Budzicielka duszy ma-
zurskiej. *Odra* 1947 nr 12.
Emilia Sukertowa-Biedrawina.
900. Antoniewicz Jerzy: Gustaw Gizewiusz-Giżycki, polski
zbieracz starożytności z okolic Ostródy z zakresu Wiosny
Ludów. *Sprawozd. PMA* [Państw. Muz. Archeologicznego]
1953 z. 1 — 2.
901. Antoniewicz Jerzy: Józef Naroński, polski inwentary-
zator grodziszc w XVII wieku w Prusach. *Wiad. Archeolog.*
T. 17: 1950/51 z. 1 s. 1 — 24.
902. Bartkowiak Edward: Pierwszy badacz Kaszubszczyzny
[Krzysztof Celestyn Mrongowiusz]. *Głos Koszaliński* 1953
nr 93 s. 2.
903. Barycz Henryk: Wojciecha Kętrzyńskiego starania o ka-
tedrę uniwersytecką w Krakowie. *Przeł. Hist.* T. 37 nr 1948
s. 322 — 342.
904. Bieńkowski Wiesław: Zagadnienie kultury ludowej
w piśmiennictwie polskim w latach 1800 — 1914. *Sprawoz.*
z *czyn. i pos. Pol. Akad. Umiejętn.* T. 53: 1952 [druk] 1954
s. 435 — 436.
Uwzględniono m. in. twórczość Mrongowiusza.
905. B. J.: Gustaw Gizewiusz-Giżycki. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953
nr 10 s. 7.
906. Boenigk Jan: Jerzy Lanc — Zielony Chłopak. *Pol. Zach.*
1946 nr 46/47.
907. Boenigk Jan: O Przyjacielu. *Maz. i Warm.* 1955 nr 7 — 8
s. 177 — 182.
Wspomnienia o Jerzym Lancu.
908. Borowski A.: Hieronim Skurpski. *Sł. na Warm. i Maz.*
1955 nr 18 s. 3; nr 20 s. 3.
909. Borowski A.: Sembrzycki — redaktor „Mazura”. *Sł. na
Warm. i Maz.* 1954 s. 3.
910. Brandys Marian: Grób [M. Kajki] i sprawy żywe. *Przeł.
Kult.* 1953 nr 1 s. 2.
911. Brocki Zygmunt: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz, pierw-
szy badacz Kaszubszczyzny. *Problemy* 1951 s. 566 — 569.
912. Brocki Zygmunt: „Sam wśród obcego języka” [Krzysztof
Celestyn Mrongowiusz]. *Rejsy* 1950 nr 28 s. 3.

913. Brzeg K.: Manuskrypt Mrongowiusza. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 38 s. 3.
914. Bukowski Andrzej: Gąsiorowski Antoni Alojzy. *Pol. Sł. Biogr.* PAU [Polskiej Akademii Umiejętności] 1949 T. VII/4 s. 34.
915. Bukowski Andrzej: Straty kultury polskiej na Pomorzu. *Jantar* 1946 z. 1 s. 42 — 49.
M.in. krótkie życiorysy: R. Barcza, J. Biedrawy, J. Jagielki-Jaegertala, K. Jaroszyka, M. Kajki, E. Kościńskiego, L. Łydki, B. Osińskiego, W. Osińskiego, S. Pięknego i in.
916. Chojnacki Władysław: Działalność Marcina Giersza w świetle jego kórnickich „Tek”. *Pam. Bibl. Kórn.* z. 5: 1955 s. 102 — 135.
Germanizator Mazur z okresu przed r. 1848.
917. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Gustaw Gizewiusz — zbieracz pieśni ludowych. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 37 s. 4.
918. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Jan Jenczio, mazurski chłop bibliofil i społecznik. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 18 s. 2.
919. Chojnacki Władysław: Jan Liszewski, założyciel „Gazety Olsztyńskiej”. *Przeł. Zach.* 1948 nr 11 s. 543 — 547.
920. Chojnacki Władysław: Jan Karol Sembrzycki, redaktor „Mazura” (1883—1885). *Instyt. Mazur. Kom. Działu Inf. Nauk.* 1948 nr 2 <20> s. 25 — 46.
921. [Chojnacki Władysław =] Cybulska Jadwiga: Jerzy Olech (1757—1820). *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 36 s. 4.
922. [Chojnacki Władysław =] Jadwiga Cybulska: O Marcinie Gierszu. Poeci ludowi na Mazurach. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 41, 43, 51.
923. Chojnacki Władysław: Polak z Giżycka [Wojciech Kętrzyński]. *Odra* 1947 nr 37 s. 1 — 2.
924. (dr): Przez Kętrzyn do Pizsa z Zientarą-Malewską. *Życie Olszt.* 27 XI 1948.
925. Dudzińska Zofia: Franciszek Barcz — bojownik prawie zapomniany. *Świat i My* 1955 nr 140.
926. Dudzińska Zofia: Michałowi Kajce w hołdzie. *Świat i My* 1952 nr 48 s. 3.
927. Dudzińska Z[ofia]: Nie tylko o Kajce... *Świat i My* 1954 nr 138 s. 1.
928. Dudzińska Zofia: Takim jest [Michał Kajka] w oczach Anny Rafalczyk. *Świat i My* 1952 nr 40 s. 3.
929. Dziś składamy hołd pamięci Bogumiła Linki. *Życie Olszt.* 1953 22/XI.
930. (en): Syn Warmii — Feliks Nowowiejski. *Pol. Zach.* 1946 nr 33.
931. Fiszkal R.: Twórcy „Testamentu Nowego Zupełnego. Aleksander Angezdecki — drukarz. *Straż. Ewang.* 1954 nr 5 s. 75 — 76.
932. Fiszkal R.: Twórcy „Testamentu Nowego Zupełnego” Jan Seklucjan — wydawca. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 2 s. 25—26, nr 3 s. 43, 44.

933. Flis Stanisław: Mikołaj Kopernik jako lekarz. *Pol. Tyg. Lek.* 1953 nr 29 s. 1030 — 1032; nr 30 s. 1061 — 1064; nr 31 s. 1094 — 1096.
30 pozycji bibliograficznych.
934. Flis Stanisław: Ś. p. dr Waclaw Orłowski. *Pol. Tyg. Lek.* 1950 nr 4 s. 159 — 160.
Zyciorys znanego bakteriologa polskiego, zmarłego w Olsztynie.
935. [Flis Stanisław =] stf: Wieś warmińska uczciła pamięć obrońcy wiary i mowy ojców. *Słowo Powszech.* 1948 nr 155 (429) s. 3.
Opis uroczystości w Brąszwaldzie w 20-tą rocznicę śmierci ks. Walentego Barczewskiego i jego krótkie dane biograficzne.
936. Franciszek Kwas, niezapomniany i niestrudzony „Wiarus” z „Gazety Olsztyńskiej”, zmarł w Skajbotach. *Życie Olszt.* 1948 s. 116.
937. Głemma Tadeusz ks.: Maurycy Ferber, biskup warmiński. *Pol. Sł. Biogr.* PAU 1948 T. VI/5 z. 30
938. Górski Karol: Ignacy Krasicki jako biskup warmiński. *Zeszyty Wrocławskie* 1952 nr 1 s. 21 — 36.
939. [Grabiańska Marta =] M. G.: Alojzy Śliwa, poeta Ziemi Warmińskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 8 s. 3.
940. Grabiańska Marta: Nestor warmińskich pieśniarzy — Lengowski Michał. *Tyg. Demokr.* 1954 nr 8 s. 6.
941. Grabiańska Marta: Poeci Warmii i Mazur. *Poznajmy Kraj i Życie* 1954 nr 3.
Michał Lengowski, Maria Zientara-Malewska, Alojzy Śliwa, Teofil Ruczyński.
942. [Grabiańska Marta =] M. Gr.: Zasłużona córka Warmii [Maria Zientara-Malewska]. *Wola Ludu* 1952 nr 192.
943. Groth Otylia: Pierwszy polski soltys w Różnowie. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 40 s. 8.
Wiktor Kuhn.
944. Grzybowski Jan: Miał mocną wolę i w sprawach polskich był nieustępliwy. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 11.
Ks. Działowski z Turowa.
945. Hallman Robert: Zientara miał poważanie w wiosce. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 41.
946. Hankiewicz S.: Karolina Bębenek. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 23 s. 4.
947. Hankiewicz S.: Ludowa artystka-tkaczka z Wielbarka [Karolina Bębenek]. *Kal. Warm. i Maz.* 1954 s. 197 — 198.
948. Hórski Roman: Sprawa rękopisów M. Kajki musi być wreszcie załatwiona. *Życie Białost.* 1948 nr 99.
949. I. B.: Spuścizna Michała Kajki znalazła się w Instytucie Mazurskim. *Życie Białost.* 1948 nr 151.
950. J[agucki] A[lfred]: Polscy działacze mazurscy — chlubą polskiego protestantyzmu. Ks. Krzysztof Mrongowiusz — ks. Gustaw Gizewiusz — Michał Kajka. *Strażn. Ewang.* 1952 s. 105 — 107.
951. Jakubczyk Witold: Gustaw Gizewiusz w stulecie zgonu. *Pol. Zach.* 1948 nr 25.
- 951a. Jasiński J[anusz]: Mrongowiusz i Gizewiusz. *Życie Olszt.* 1955 nr 275.
952. Jaśmian E[wa]: Naprzykład Bogumił Ćwikła [mazurski pieśniarz]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 37 s. 4.

953. Jaśmian E[wa]: O Janie Bażyńskim. *St. na Warm. i Maz.* 1954 nr 27 s. 3—4.
954. Jaśmian E[wa]: O tym, który ocalił pieśń. *St. na Warm. i Maz.* 1955 4—5 VI 1955.
O Janie Lubomirskim.
955. Jaśmian Ewa: Z wizytą u chłopą, który na pamięć zna „Krzyżaków” Sienkiewicza. *St. na Warm. i Maz.* 1954 nr 39 s. 4.
Franciszek Gollan.
956. Kaweckki Jan: W zagrodzie Kajki. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 50 s. 4.
957. Kiełczewska-Zaleska M[aria]: Wspomnienie: ś. p. Stanisław Srokowski. *Przeł. Zach.* 1950 s. 400—402.
Zawiera spis ważniejszych prac Srokowskiego dotyczących Prus Wschodnich.
958. Kazet: Józef Naroński, pierwszy projektodawca dróg wodnych na Mazurach w XVII wieku. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 3.
959. Kosała Władysława: Księża na Warmii — ich udział w walce o polskość. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 47 s. 4.
960. Kochański Witold: [W:] *Poezja Mazur i Warmii* zawiera następujące życiorysy i materiały: Cenkier Jan Dawid (wyd. Poczty Królewieckiej) s. 36—39. — Gizewiusz Herman Marcin Gustaw [powinno być: Gustaw Herman Marcin] s. 47—53. — Grodzki Michał, s. 31—35. — Kajka Michał, s. 57—65. — Kętrzyński Wojciech, s. 67—70. — Liszewski Jan, s. 73—78. — Malecki Jan, s. 10—12. — Molitor Tomasz, s. 22—30. — Mrongowiusz Krzysztof Celestyn, s. 42—44. — Nowowiejski Rudolf, s. 90, 93. — Samulowski Andrzej, s. 78—83. — Seklucjan Jan, s. 12—21. — Sliwa Alojzy, s. 95—98. — Steffen Augustyn s. 113—122. — Sznarbach Antoni, s. 85—86. — Tschepius Samuel, s. 39—42. — Zientara-Malewska Maria, s. 98—99.
961. Kochański Witold: Gizewiusz. *Odra* 1948 nr 19 s. 1—3.
962. Kowalkowski A. F.: Zapomniany badacz Kaszubszczyzny. *Zrzesz. Kaszub.* 1947 nr 72 s. 5.
Mrongowiusz.
963. Ks. Franciszek Michejda. W stuletnią rocznicę jego urodzin. *Kal. Ewang. R.* 61: 1948 [Cieszyn] s. 39—47.
Przyjaciel ludu mazurskiego.
964. Kunzendorf Anna: Ferdynand Gregorowiusz <1821—1891> (Bliski sprawie polskiej). *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 40 s. 4.
965. Kwiatkowski Antoni: Życie i czyny zasłużonego Polaka <Seweryna Pieniężnego>. *Pol. Zach.* 1947 nr 18 s. 5.
966. Lengowski Michał: Wspomnienia. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 4 s. 2.
967. Lengowski Michał: Życiorys. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 38.
968. Leyk Fryderyk M[irosław]: Bogumił Linka, bohater ludu mazurskiego. *St. na Warm. i Maz.* 1953 nr 14 s. 3.
969. Leyk-Różański Fryderyk [Miroslaw]: U Jana Grzany i Myny Guzek w Małych Jerutach. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 37 s. 3.
Mazurscy poeci ludowi.

970. [Lietz Zygmunt]: W niemieckiej szkole. *Sł. na Warm. i Maz.* nr 42 15 — 16 X 1955.
Księża: G. Działowski, Ludwiczak i in.
971. Liszewski Jan, pierwszy polski pieśniarz ludowy na Warmii. *Kal. Mazur i Warmii* 1955 s. 260 — 261.
972. Majkowski Hilary: Kompozytor „Legendy Bałtyku”. *Rejsy* 1947 nr 4 s. 1.
O Feliksie Nowowiejskim w rocznicę śmierci 18 I 1946.
973. Małłek Karol: Kajka o wojnie. *Kalend. Ewang.* R. 68: 1955 s. 112 — 113.
974. Małłek Karol: Kajka o wojnie. *Kal. Warm. i Maz.* 1955 s. 236 — 237.
975. Małłek Karol: Mazurski wieszcz ludowy [ostatnie moje spotkanie z Michałem Kajką]. *Kal. Ewang.* 1953 s. 84 — 87.
976. Małłek Karol: Ostatnie spotkanie z Michałem Kajką. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1954 s. 126 — 129.
977. M[artuszeowski] E[dward]: O Gizewiuszu słów kilka. *Świat i My* 1954 nr 132.
978. M[artuszeowski] Edward: W Ogródku u Kajki. *Świat i My* 1955 nr 19.
979. Matejczyk H.: Spełnione marzenia poety ludu [Michała Kajki]. *Świat i Ludzie* 1952 nr 9 s. 4.
980. Mestwin: Bohaterowie z Ostródy i Łuczan [Giżycka]. Ze wspomnień Oświęcimia. *Wiad. Maz.* 1946 nr 146, 147, 148, 149, 150.
981. Michał Kajka — ewangelicki działacz i poeta mazurski. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 20 s. 268 — 270.
982. Michał Kajka — nauczyciel polskości i patriotyzmu. *Życie Olszt.* 1952 z 29 XII.
983. [Milewski Zygmunt =] Z. M.: Jan Brzeszczyński, niestrudzony bojownik o polskość ziemi warmińsko-mazurskiej. *Wiad. Maz.* 1946 nr 84.
984. Miłosz Andrzej: Agitatorzy mowy polskiej. *Nowa Kultura* 1955 nr 8 s. 6.
985. Miłosz Antoni: Poeta zapoznany [M. Kajka]. *Świat i My* 1952 nr 40.
986. Mitkowski Józef: Wojciech Kętrzyński jako uczony. *Instytut Mazurski w Olsztynie, Kom. Działu Infor. Nauk.* 1947 nr 10 — 11 <16 — 17> s. 1 — 19, nlb. 1.
987. Nikowski Andrzej: O ojczyzna nasza mowo. *Życie Olszt.* 1954 nr 98.
Działalność Mrongowiusza i Gizewiusza.
988. Nowowiejski Feliks: Wspomnienia o moim Ojcu. *Głos Olszt.* 1952 nr 220 (322).
989. [Ogrodziński Władysław =] Sulima Stefan: Apokalipsa brunśwałdskiego plebana. *Odra* 1948 nr 42 s. 4.
Ks. Walenty Barczewski (1856 — 1927) proboszcz z Brunśwałdu.
990. [Ogrodziński Władysław]: Poetka polskiej Warmii [Maria Zientarówna]. *Odra* 1947 nr 40 z dn. 5 X.
991. Oracki Tadeusz: „Bojownik o polskość w Prusach”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 35 s. 3.
992. Osińska Stefania: Smętek mazurski pobity na głowę. *Moda i życie praktyczne* 1948 nr 4/52 s. 4.
O Emilii Sukertowej-Biedrawinie.

993. P a w e ł K l i m o s z, inspektor [szkolny w Działdowie w okresie międzywojennym]. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 4 s. 59 — 60.
994. P f r.: W sprawie rękopisów i książek zmarłego piewcy ziemi mazurskiej [M. Kajki]. *Życie Białost.* 1948 nr 106.
995. [Piechocki Witold Eugeniusz =] W. E. P.: Jego walka nie poszła na marne. *Świat i My* 1953 nr 90 s. 1.
Bogumił Linka — opracowano na podstawie materiałów zebranych przez Emilię Sukertową-Biedrawinę.
996. P i e ś n i a r z mazurskiego ludu [Michał Kajka]. *Kal. Maz. i Warm.* 1955 s. 157 — 158.
997. P i e t r z a k - P a w ł o w s k a Irena: Budziciele polskości na Mazurach w połowie XIX w. *Wiad. Hist.* 1948 s. 24 — 31.
Mrongowiusz i Gizewiusz.
998. P i e t r z a k - P a w ł o w s k a Irena: Położenie ekonomiczne Mazurów w relacji G. Gizewiusza (z r. 1843). *Przełg. Zach.* 1950 nr 9/10 s. 259 — 271.
Gustaw Herman Marcin Gizewiusz.
999. P i w a r s k i Kazimierz: Gustaw Gizewiusz-Giżycki na tle kwestii mazurskiej w tzw. Prusiech Wschodnich. *Wiedza i Życie* 1948 s. 259 — 271.
1000. P o e t a ludowy Ziemi Mazurskiej [Michał Kajka]. *Pol. Zach.* 1948 nr 28.
1001. (r): Droga najpiękniejsza. [40-lecie pracy F. M. Leyka]. *Świat i My* 1953 nr 23.
1002. R e w s k i Zbigniew: Z pyłu archiwów i bibliotek. Polak pierwszym nowoczesnym kartografem w dawnych Prusiech elektorskich. *Zycie Olszt.* nr 283 s. 3.
Józef Naroński.
1003. R o s e n g u t h Ruth: Hasselbergowie mieszkali „na wymarach”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 33.
1004. R o s p o n d Stanisław: Jan Seklucjan, Stanisław Murzynowski, Jan Sandecki-Malecki, Grzegorz Orszak [W:] *Studia nad językiem polskim XVI wieku.* 1949 s. 213 — 388.
1005. R o s z k o w s k a Wanda: Międzyborskie lata Jerzego Badury w świetle akt archiwalnych. *Przełg. Zach.* 1950 nr 7/8 s. 97 — 109.
Polski pastor na Śląsku, będący w kontakcie z Mazurami (1845 — 1909).
1006. R u c z y ń s k i Teofil: Alojzy Śliwa — poeta i bojownik Warmii i Mazur. *Zycie Olszt.* 1955 nr 43.
1007. R u c z y ń s k i Teofil: Bogumił Labusz nieustraszony bojownik o sprawę polską. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 16.
1008. R u c z y ń s k i Teofil: Franciszek Szczepański, bojownik o polskość Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954.
1009. R u c z y ń s k i Teofil: Karol Barke — za prawdę, wolność i pracę. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 14 s. 3.
1010. R u c z y ń s k i Teofil: „Niech moje utwory dostęp do was mają”. (W 15-tą rocznicę śmierci Kajki). *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 39 s. 2.
1011. R u c z y ń s k i Teofil: Wspomnienia o Andrzeju Samulowskim i jego księgarni. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 23.
1012. R u c z y ń s k i Teofil: Zbieracz pieśni ludowych. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 38.
Michał Lengowski.

1013. Sendrowska M[arta]: Jestem księdzem dla wszystkich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 5.
Ks. Jan Hanowski.
1014. [Sendrowska Marta =] Samson M.: Jerzy Lanc — męczennik sprawy mazurskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 10 s. 3.
1015. Sendrowska M[arta]: „Masurenstarosta”. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 24 s. 3.
Kazimierz Matera w Lidzbarku Warm.
1016. Serwański Edward: Odzyskał ojczyznę i pomnożył jej polskość. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1955 s. 262 — 266.
1017. Sikirycki Igor: Wiersze, które lud pamięta [Michała Kajki]. *Nowa Kultura* 1952 nr 50 s. 4.
1018. Silnicki Tadeusz: Rola dziejowa Św. Wojciecha (w 950 rocznicę jego zgonu). *Przeł. Zach.* 1947 s. 292 — 307.
1019. Skurpski Hieronim: Marcin Filipowicz z Olsztynka. *Świat i My* 1954 nr 118 s. 3.
1020. Skurpski Hieronim: Sylwester Sznarbach, nieznanый malarz i patriota [warmiński]. *Świat i My* 1954 nr 117.
1021. Sobociński Leon: Andrzej Samulowski, życie i twórczość. *Pol. Zach.* 1948 nr 47.
1022. Sobociński Leon: Michał Kajka — pieśniarz ludu mazurskiego. *Pol. Zach.* 1948 nr 50/51 s. 6.
1023. Sobociński Leon: Michał Kajka pieśniarz ziemi mazurskiej. *Dziennik Literacki* 1947 nr 95.
1024. Sobociński Leon: Michał Kajka, poeta ziemi mazurskiej. *Wieś* 1945 nr 19 s. 2.
1025. Stankiewicz S.: Antoni Sznarbach, zapomniany obrońca Warmii. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 3 s. 3 — 4.
1026. Stankiewicz S.: Pamięci Bogumiła Linki. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 48.
1027. Stankiewicz S.: Dyplomy Karola Rotha [z Lidzbarka]. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 14.
1028. Stankiewicz S.: „Mazurka” z Wojnowa, Anastazja Markarowska. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 9 s. 4.
1029. Stankiewicz S.: Walenty Habandt poświęcił swe życie Polsce. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 6 s. 3.
1030. Stankiewicz S.: W rodzinie Samulowskich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 40 s. 2 — 3.
1031. Stępowski Tadeusz: Zofia Wasilewska — poetka wyrob-nica. *Sł. na Warm. i Maz.* 1954 nr 34 s. 2.
1032. Stow: Mówi Maria Zientara-Malewska. *Sł. na Warm. i Maz.* 23 — 24 V 1953 nr 20.
1033. Szymoński Jerzy: August Platen. *Sł. na Warm. i Maz.* 1955 nr 49 s. 2.
Przyjaciel Polski.
1034. Sukertowa-Biedrawina E[milia]: Andrzej Samu-lowski, trybun ludu Warmii i Mazur. *Świat i My* 1952 nr 24 s. 3.
1035. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Barcz, kaznodzieja-męczennik. *Wiad. Maz.* 1946 nr 12 s. 4.
1036. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bracia Barke [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s.10.
Karol i Hugo Barke v. Bahrke.

1037. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Labusz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 11 — 12.
1038. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Linka [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 12 — 13.
1039. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Linka uczczony w 33 rocznicę śmierci. *Strażn. Ewang.* 1953 nr 9 s. 111 — 112.
1040. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bogumił Leyk. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 16 — 17.
1041. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Bronił ziemi mazurskiej. Ludzie na szańcu. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 50 s. 7. Fryderyk Mirosław Leyk.
1042. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Celestyn Myśłeta. Na 300-lecie śmierci. *Kal. Ewang.* R. 68: 1955 s. 167 — 169.
1043. [Sukertowa-Biedrawina Emilia]: Ci, którzy odeszli 1939 — 1946. *Kal. dla Maz., Kal. dla Warm.* na r. 1947 s. 72 — 73.
1044. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gizewiusz w świetle archiwum parafialnego w Ostródzie. Instytut Mazur. w Olsztynie., *Komunikat Działu Inform. Naukowej* 1947 nr 9 <15> s. 1 — 18, nlb. 1.
1045. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Gizewiusz, bojownik o polskość Mazurów, uczestnik „Wiosny Ludów”. *Głos Ludu* 1948 dn. 8 V.
1046. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Gizewiusz, opiekun i obrońca ubogich. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 nr 18 s. 7.
1047. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Giżycki-Gizewiusz [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 7 — 8.
1048. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gustaw Leyding-Mielecki [W:] *Bojownicy o wolność i polskość... na przestrzeni 7 wieków* 1953 s. 55.
1049. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Helwing — Pliniusz pruski z Węgorzewa <1666 — 1748> *Przegl. Zach.* 1950 nr 1 — 2, 9 — 10, 11 — 12. Jerzy Andrzej Helwing — przyrodnik i lekarz na Mazurach.
1050. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jak odnalazłam mogiłę Gizewiusza, bojownika o polskość Mazur. *Życie Olszt.* 1947 nr 128.
1051. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Jagiełko-Jaegertal. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 19 — 20.
1052. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Liszewski, budzielnik ludu warmińskiego. *Świat i My* 1952 nr 46.
1053. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jan Lubomirski [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii* 1954 s. 53 — 54.
1054. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Andrzej Helwing znakomity a zapomniany przyrodnik i duszpasterz Ziemi Mazurskiej. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 2 s. 2 — 4.
1055. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Andrzej Helwing z Węgorzewa, znakomity uczony polski. *Głos Olszt.* 1953 17 — 18 I.

1056. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Krzysztof Piasński. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 19 s. 8 — 9.
Pastor i uczoney (działał w Królewcu) 1725 — 1790.
1057. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Lanc, bojownik o polską szkołę na Warmii i Mazurach. *Głos Olszt.* 1953 nr 69 s. 21 — 22.
1058. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Lanc. W 14-tą rocznicę zgonu „cichego bohatera”. *Wiad. Maz.* 1946 nr 50 s. 3.
1059. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Wasiański [twórca Kancjonału] [W:] *Mazurskie dole i niedole* 1947 s. 56 — 63.
1060. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Jerzy Wasiański. [W:] *Bojownicy mazurscy*. 1946 s. 5 — 6.
1061. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Józef Biedrawa i jego uczniowie. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 21 — 22.
Uczniowie Biedrawy: Ernest Kościński, Robert Małek, Wojciech Olszewski.
1062. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Juliusz Bursche. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 14 — 15.
1063. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Kazimierz Jaroszyk. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 15 — 16.
1064. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ks. Gustaw Gizewiusz, bojownik o polskość Mazur. W setną rocznicę śmierci. *Strażn. Ewang.* 1948 1 VI nr 10.
1065. [Sukertowa-Biedrawina Emilia =] Bis [krypt.]: Ks. Glomb z Marwałdu o Mrongowiuszu. *Strażn. Ewang.* 1950 nr 15 s. 3 — 5.
1066. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ks. Walenty Barczewski, bojownik o polskość Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1952 nr 1 s. 1.
1067. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrąga-Mrongowiusz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 6 — 7.
1068. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Wiad. Maz.* 1946 nr 66.
1069. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 51.
1070. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 2 s. 7.
1071. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz był rodowitym Mazurem. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 42 s. 2.
Sprostowanie — odnośnie art. Brzega.
1072. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ku uczczeniu Biskupa dra Juliusza Burschego. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 9 s. 9.
1073. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Julian Malewski. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii*, 1954 s. 48 — 50.
1074. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ludzie z Rynu. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 50 — 52.
Studiowali na Uniwersytecie Królewieckim w XVI — XVIII w. Tomasz Molitor, Jerzy i Jan Grzegorzewscy, Rostkowski i in.
1075. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Maria Zientarówna (Zientara-Malewska). [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii na przestrzeni siedmiu wieków*, 1954 s. 50 — 51.

1076. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 13 — 14.
1077. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka, wieszcz ludu mazurskiego. *Wiad. Maz.* 1946 nr 20.
1078. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka w 90-tą rocznicę urodzin pieśniarza mazurskiego. *Życie Olszt.* 1948 nr 266.
1079. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Kajka z Ogródka. *Kal. Warm. i Maz.* 1954 s. 123 — 126.
1080. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Michał Lengowski. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość...* s. 51 — 52.
1081. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mirosław Fryderyk Leyk. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość...* 1954 s. 52.
1082. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Mogiła Linki na cmentarzu olsztyńskim. *Przeł. Zach.* 1951 s. 588 — 591.
1083. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na mogile Gizewiusza. *Strażn. Ewang.* 1954 nr 12 s. 178 — 180.
1084. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Na ziemi mazurskiej wychowany. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 35.
Jerzy Krzysztof Pisański w 165 rocznicę śmierci.
1085. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ostatnie dni Michała Kajki, poety i działacza mazurskiego. *Strażn. Ewang.* 1952 nr 16.
1086. Sukertowa-Biedrawina: Pierwsi ewangelicy duszpasterze polscy na Mazurach. *Wiek XVI. Strażn. Ewang.* 1953 nr 7.
Jan Sandecki-Malecki — Hieronim Malecki — Abram Kulwieć, Stanisław Rafajłowicz — Marcin Glossa i inni.
1087. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Reinhold Barcz. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 18 — 19.
1088. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Samuel z Przypkowie Przypkowski. Bracia polscy na Ziemi Mazurskiej. *Przeł. Zach.* 1949 nr 1 s. 45 — 49.
Arianin.
1089. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Spod ciesielskiego olówka. *Odra* 1948 nr 48 s. 1.
Biografia Michała Kajki.
1090. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Spuścizna po Michale Kajce znalazła się w Instytucie Mazurskim. *Życie Olszt.* 1948 nr 157.
1091. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Trzej kartografowie. Bracia polscy na ziemi mazurskiej. *Przeł. Zach.* 1949 nr 7/8 s. 54 — 58.
Józef Naroński, Samuel z Suchodolec Suchodolski, Jan Władysław Suchodolec.
1092. Sukertowa-Biedrawina Emilia: U kolebki Gizewiusza. *Życie Olszt.* z dn. 12 V 1948.
1093. Sukertowa-Biedrawina Emilia: W Ogródku u Kajków. *Życie Olszt.* 13 VIII 1948.
1094. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wanda Pieniężna. [W:] *Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii na przestrzeni 7 wieków* 1954 s. 51.
1095. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wojciech Kętrzyński. [W:] *Bojownicy mazurscy* 1946 s. 8 — 9.

1096. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wojciech Kętrzyński, repolonizator Mazur. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 5 s. 7.
1097. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wspomnienia o Tadeuszu Banachewiczu. *Życie Olszt.* 1954 nr 302.
Prof. U. J., astronom, współtwórca 15 roczników Kalendarza dla Mazurów l. 1924 — 1938.
1098. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Wrócił Polsce Mazury — Mazurom Polskę. *St. na War. i Maz.* 1954 nr 3 s. 3.
1099. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zbigniew z Raciborska Morsztyn. Bracia polscy na Ziemi Mazurskiej. *Przeł. Zach.* 1949 nr 7/8 s. 49 — 54.
1100. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ze spuścizny po Michale Kajce, ludowym poecie mazurskim. *Życie Olszt.* 1948 nr 170.
1101. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Znakomity astronom polski Tadeusz Banachewicz a Kalendarz dla Mazurów (moje wspomnienia). *Strażn. Ewang.* 1955 nr 8 s. 119 — 121.
1102. Szmagłewska Seweryna: „Bo Warmijo Polskim Krajem”. *Świat* 1953 nr 7 s. 6.
M. in. o Alojzym Sliwie.
1103. Śliwa Alojzy: Antoni Sznarbach, zapomniany obrońca Warmii. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 7 s. 2.
1104. Śliwa Alojzy: Jubileusz 50-lecia godów małżeńskich [Karola Pentowskiego]. *St. na Warm. i Maz.* 1955 nr 16.
1105. Śliwa Alojzy: Józef Żbik, krótkie wspomnienie pośmiertne. *Życie Olszt.* 1948 nr 65.
1106. Śliwa Alojzy: Warmiak, uczeń Matejki. Sylwester Sznarbach. *Wiad. Maz.* 1947 nr 62.
1107. T. B.: Feliks Nowowiejski, wielki syn Warmii. *Świat i My* 1955 nr 185 s. 1.
1108. Tomaszewski Mieczysław: Wielki pieśniarz z Warmii. *Arkona* 1948 nr 4 s. 12 — 13.
Rzecz o Feliksie Nowowiejskim.
1109. (Tur.): Irena Grabowska wydaje książki. *St. na War. i Maz.* 1955 nr 45 s. 4.
1110. Tymieniecki Kazimierz: Wojciech Kętrzyński jako historyk słowiańszczyzny. *Z otchłani wieków* 1947 z. 9 — 10 s. 123 — 126.
1111. U. Feliks Nowowiejski, jego życie i dzieła. *Wiadom. Maz.* 1946 nr 29.
1112. Wakar Andrzej: Krzysztof Celestyn Mrongowiusz. *Warm. i Maz.* 1955 nr 6 s. 130 — 132.
1113. Weremiej F. Z.: Kajka zasłużył się polskości. *Życie Białost.* 1948 nr 345.
1114. Weremiej F. Z.: Poezja M. Kajki rodząca się w stolarni. *Życie Białost.* 1948 nr 339.
1115. Weremiej F. Z.: W zagrodzie Michała Kajki. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 29 s. 3.
1116. Weremiej F. Z.: Wspomnienia o Kajce. *Życie Białost.* 1948 nr 106.
1117. [Wernic] Dwernicki Leon: „Grózka ze Scytyna mózi”. *St. na War. i Maz.* 1953 nr 25.

1118. [Wernic Leon =] Dwernicki Leon: Matko, bądź dumna ze mnie. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 26.
O Alfonsie Żurawskim, ściętym toporem w Moabcie.
1119. [Wernic =] Dwernicki Leon: Ostatnie wspomnienie o ś. p. Kazimierzu Piekucie. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 13 s. 2.
1120. [Wernic =] Dwernicki Leon: Polski my naród, polski lud... Zuzanna i Jan Palmowscy. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 24 s. 3.
1121. [Wernic =] Dwernicki Leon: Wspomnienia o ś. p. Kazimierzu Piekucie. *Sł. na War. Maz.* 1955 nr 13.
1122. W hołdzie Michałowi Kajce: „Polska tu wróci” — i powróciła [Akademia w Elku]. *Życie Olszt.* 1952 nr 302.
1123. Witkowski Adam: Bogumił Linka, bojownik o polskość Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 13 s. 3.
1124. Wierny syn Ziemi Mazurskiej. W przededniu rocznicy śmierci Bogumiła Linki. *Życie Olszt.* 1953 nr 7.
1125. Wojtowicz Zdzisław: Bojownik o polskość i ludowładztwo Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 41 s. 2.
1126. W. W.: Pisarze katoliccy. *Tyg. Katol.* 19 XI 1950 nr 36.
Michał Lengowski, Maria Zientara-Malewska, Alojzy Śliwa, Teofil Ruczyński.
1127. Za wadzki Jan: Zasługi J. Andrzeja Helwina dla kultury polskiej. *Sł. na Warm. i Maz.* 1953 s. 7 — 8.
1128. Zgon kapłana działacza, ks. dziekana Kazimierza Dmuchowskiego z Giżycka. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 16.
1129. [Zientara] - Malewska Maria: Bitwa pod Grunwaldem w Łęgajnach. *Kal. dla Warm. i Maz.* 1954 s. 110 — 112.
Rzecz o Franciszku Gollanie i doktorze Stanisławie Flisie.
1130. Zientara - Malewska Maria: Andrzej Samulowski, gorący patriota, syn ludu warmińskiego. *Życie Olszt.* 1948 nr 92.
1131. Zientara - Malewska Maria: Droga Mirosława Leyka. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 50 s. 1 i 8.
1132. Zientara - Malewska Maria: Joanna Pieniężna, prawdziwy typ Polki-patriotki. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 5 s. 7.
1133. [Zientara - Malewska =] Elżbieta Rafalska: 80 lat w służbie polskości Warmii i Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 40 s. 1.
Michał Lengowski.
1134. Zientara - Malewska M[aria]: Płomienne serce z Gietrzwałdu. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 1 (3) s. 3.
Andrzej Samulowski.
1135. Zientarówna Maria — poetka polskiej Warmii. *Odra* 1947 nr 40 (97).
1136. Zientara - Malewska Maria: Pracowity żywot pisarki. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 2 s. 7.
O Emilii Sukertowej-Biedrawinie.
1137. [Zientara - Malewska Maria =] Luiza Kraska: Senior ludu mazurskiego — Fryderyk Mirosław Leyk. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 42 s. 3.
1138. Zientara - Malewska Maria: Słazak Ryszard Knosała, nauczyciel i obrońca mowy polskiej na Warmii. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 15.

1139. Zientara - Malewska Maria: Zgon Ottona Baczewskiego. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 2 s. 6.
Działacz plebiscytowy, brat Jana Baczewskiego.
1140. Zientara - Malewska Maria: Z polskim ludem — polski ksiądz. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 20.
Ks. Walenty Barczewski.
1141. Zientarówna Maria: Życie i działalność Franciszka Szczepańskiego. *Wiad. Maz.* 1946 nr 59 s. 3.
1142. [Zieliński Ludwik]: Michał Kajka, nauczyciel polskości i patriotyzmu. *Życie Olszt.* 1952 nr 309.

19. CZASOPISMA DZIESIĘCIOLECIA

1143. Biuletyn ZOZ ZNP przy Wyższej Szkole Rolniczej, Olsztyn — Kortowo 1952, 4°, r. 1, s. 20, nr 2, s. 15. 1953 nr 1 — 6 4° s. 14; 1955 Biuletyn specjalny — Głos Kortowa, wydanie przedfestiwalowe 2° s. 6.
1144. Dziennik Urzędowy Białostockiej Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku. Dwutygodnik, wychodził od 1945 dn. 1 i 15 każdego miesiąca. (Przeznaczony dla powiatów: m. in. elckiego, gołdapskiego i oleckiego).
1145. Dziennik Urzędowy Olsztyńskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, wychodził w miarę potrzeby (2 — 6 str.).
1146. Dziennik Zarządzeń Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Olsztynie. Olsztyn. Wychodził od 1945 — 1948.
1147. Gazeta Białostocka, organ PZPR Białystok, wychodziła codziennie prócz niedziel i świąt od 1951 r., wydawała Robotnicza Spółdzielnia „Prasa”. Dodatek tygodniowy „Świat i Ludzie”.
1148. Głos Olsztyński, dziennik, organ KW PZPR w Olsztynie od 1 X 1951, (red.: Zbigniew Wojakiewicz, Tadeusz Gutkowski, Leszek Jucewicz, Leszek Błaszczyk, Bolesław Piasecki).
1149. Głos Ziemi, tygodnik, organ Ludowy Okręgu Mazurskiego od lipca 1945 do 1948 r. 2°. Red. Feliks Murawa. Wydaw. Zarząd Wojew. Stronnictwa Ludowego w Olsztynie.
1150. Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunikaty Działu Informacji Naukowej, miesięcznik, wychodził od lipca 1946 do lipca 1948 r. Wydaw. Emilia Sukertowa-Biedrawina. Red.: Serii prehistorii i historii: Jerzy Antoniewicz, serii sztuki i kultury: Hieronim Skurpski, serii społeczno-gospodarczej: Edward Szymański. Ogółem nr 18, s. 114. Druk Spółdz. „Zagon” w Olsztynie, 8°.
Od października 1948 do 31 grudnia 1950 r. druk. w Poznaniu pt. „Komunikaty”, Stacja Naukowa Instytutu Zachodniego: w 1948 r. kwartalnik, 1949 i 1950 — rocznik s. 96 + 107.
1151. Mazurski Dziennik Pełnomocnika Rządu RP, wychodził w miarę potrzeby od 1945, Olsztyn, Wyd. Urząd Pełnomocnika Rządu RP.
1152. Mazury i Warmia, miesięcznik, organ Wojewódzkiego Wydziału Kultury 4° Olsztyn. Wychodził od 1955 r. (do lutego 1956 r.).

1153. *Nasza Sztafeta*, miesięcznik, organ DOKP Olsztyn 4°. Wychodził od początku 1954 r. przez r. 1955.
1154. *Olsztyński Głos Ludu*, właściwie — „Głos Ludu”, mutacja olsztyńska Trybuny Ludu, organ Komitetu Centralnego PPR, wychodził od 1 II do 15 XII 1948 r. Red. Tadeusz Gutkowski.
Od 15 XII 1948 r. mutacja Trybuny Ludu.
1155. *Olsztyński Dziennik Wojewódzki*. Olsztyn 1945 r.
1156. *Słowo na Warmii i Mazurach*. Tygodnik, dodatek niedzielny do *Słowa Powszechnego* poświęcony regionowi warmińsko-mazurskiemu. Wychodzi bez przerwy od 20 XII 1952 r. Druk w Warszawie, Wydaw. „Pax”.
1157. *Świat i My*, dodatek niedzielny do *Głosu Olsztyńskiego*. Wychodził od 1952 roku do końca 1955, Olsztyn 2°.
1158. *Warmińskie Wiadomości Diecezjalne*, dwumiesięcznik, wychodził od 1947 do VII 1951. Wydaw. Kuria Biskupia w Olsztynie 8°. Red.: ks. dr Stefan Zajkowski, ks. Łopot.
1159. *Wiadomości Mazurskie*, dziennik. Wychodził od sierpnia 1945 do maja 1948 r. Wydaw. Wojew. Urząd Informacji i Propagandy w Olsztynie. Red. Włodzimierz Mroczkowski.
1160. *Życie Białostockie*, mutacja *Życia Warszawy*.
1161. *Życie Elckiego Rejonu Przemysłowego*, *Szybapod Elkiem*.
1162. *Życie Kortowa* oraz *Dodatek Naukowy* wychodzi od I do IX 1955 r. (nr 1 — 4). Wydaw. WSR w Kortowie.
1163. *Życie Olsztyńskie*, mutacja *Życia Warszawy* w miejsce *Wiadomości Mazurskich* od maja 1948 r. Red.: Włodzimierz Mroczkowski, Andrzej Osiecki, Władysław Muszyński.

ROZDZIAŁ II

1. OPRACOWANIA Z ZAKRESU HISTORII WARMII I MAZUR

1164. Chojnacki Władysław: *Polskość Prus dawniej a dzisiaj*. *Przepl. Zach.* 1945 s. 342 — 348.
1165. Chomin Michał: *Słowiańskość i polskość Warmii i Mazur*. *Sł. na War. i Maz.* 1955 nr 6 s. 1 — 3; nr 7 s. 2; nr 8 s. 2; nr 9 s. 3; nr 11 s. 3.
1166. Gostomski G.: *Warmia*. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 61 — 62.
1167. Górski Karol: *Zadania historiografii Pomorza Wschodniego i Prus*. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 10 [streszczenie referatu].
Dyskusja: Kaczmarczyk, Wdowiszewski Z., Wojtkowski A. s. 112.
1168. Górski Karol: *Zjazd historyków Pomorza*. *Przepl. Zach.* 1947 s. 335 — 337.
W lutym 1947 w Toruniu.

1169. Hejnosz Wojciech: Przyczynki do dziejów ustrojowych Prus i Pomorza: O zaginionych województwach pruskich: królewieckim, elbląskim i niderlandzkim. *Zapiski Tow. Nauk.* w Toruniu T. 15: 1949 nr 3 — 4 s. 7 — 11.
1170. K. K.: Bojownicy o wolność i polskość Mazur i Warmii. *Strażn. Ewang.* 1955 nr 4 s. 52 — 53.
Recenzja książki E. Sukertowej-Biedrawiny.
1171. Labuda Gerard: Historycy a Ziemia Odzyskane. *Pol. Zach.* 1948 nr 42 s. 3 — 4.
1172. Paprocki Stanisław: „Sejm uczonych polskich dla zagadnień Ziemi Odzyskanych”. *Przeł. Zach.* 1947 s. 67 — 70.
IV sesja Rady Naukowej dla Zagadnień Ziemi Odzyskanych w Krakowie w grudniu 1946 r.
1173. Petrykowska Cecylia: Historiografia powojenna o tzw. Prusach Wschodnich. *Wiad. Hist.* 1949 nr 1 s. 31 — 45.
1174. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Słowiańskość Pomorza Wschodniego. *Arkona* 1945/1946 nr 12 s. 14 — 16.
1175. Swierkosz Alfred: Warmia. *Arkona* 1945 — 1946 nr 1/2 s. 16 — 17.
1176. Szczygieł Bolesław: Z dziejów Warmii. Przeglądamy karty historii. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 29 — 31.
1177. [Wernic Leon]: Dzieje Warmii i Mazur. *Sł. na War. i Maz.* 1954. [Początki Państwa Zakonnego] od rozdz. IV do XVII, 1955 od rozdz. XVIII do XXXVI.
1178. (z e z): Ogólnopolski Zjazd Historyków [w Olsztynie]. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 23 — 24.
1179. Zins Henryk: Położenie ludności chłopskiej na Warmii w pierwszej połowie XVI w. *Kwart. Hist.* 1958 nr 4/5 s. 56—79.
1180. Zins Henryk: Warmia w dobie hołdu pruskiego. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i posiedzeń Nauk.* oraz *Kronika Tow. Nauk. KUL* [Kat. Uniw. Lubel.] nr 5 1951/52 [druk.:] 1953 s. 60 — 61.

2. OPRACOWANIA DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH OKRESÓW HISTORII MAZUR I WARMII

a) OKRES WCZESNO-HISTORYCZNY

1181. Antoniewicz Jerzy: Kultura łużycka w Prusach w oświetleniu nauki polskiej i niemieckiej. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Kom. Działu Inform. Nauk.* R. 1947 nr 2 <8> s. 1 — 11.
1182. Antoniewicz Jerzy: Nasz dotychczasowy stan wiedzy o życiu człowieka paleolitycznego w Prusach. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Kom. Działu Inform. Nauk.* 1948 nr 1 <19> s. 1 — 23.
1183. Antoniewicz Jerzy: Niektóre dowody kontaktów słowiańsko-pruskich w okresie wczesno-średniowiecznym w świetle źródeł archeologicznych. *Wiad. Archeol.* T. 22 1955 z. 3/4 s. 233 — 277, ryc., mapy.
Obejmuje okres od VII — XI w., głównie XI w.
1184. Antoniewicz Jerzy: Nieznana „baba kamienna” z pruskiego terytorium plemiennego. *Spraw. P[auństw.] M[uzeum] A[rcheol.]* T. 3: 1950 z. 1 — 4 s. 153 — 161.

1185. Antoniewicz Jerzy: Polscy badacze najstarszej przeszłości Mazur i Warmii. *Wiedza i Życie* 1953 nr 6.
1186. Antoniewicz Jerzy: Prace nad tworzeniem rezerwatów archeologicznych w woj. olsztyńskim. *Przeł. Zach.* 1949 s. 126 — 131.
1187. Antoniewicz Jerzy: Stan zachowania zbiorów prehistorycznych na Warmii, Północnym Mazowszu, na Dolnym Powiślu. *Z otchłani wieków* 1946 s. 92 — 96.
1188. Antoniewicz Jerzy: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku i pogroździu w Jeziorku, pow. Giżycko, w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 235 — 256, tabl. 1.
1189. Antoniewicz Jerzy, Gozdowski Marian: Wyniki badań powierzchniowych w dorzeczu górnego Orzyca. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.]* T. 4: 1951 [druk.:] 1952 z. 3/4 s. 47 — 48.
1190. Antoniewicz Jerzy: Zagadnienie ochrony zabytków archeologicznych w okręgu mazurskim. Olsztyn, *Instytut Mazurski. Komunik. Działu Infor. Nauk.* 1946 nr 1 — 3 s. 1 — 15.
1191. Antoniewicz Jerzy: Zagadnienie wczesnożelaznych osiedli obronnych na wschód od dolnej Wisły i w dorzeczu rzeki Pregoly. *Wiad. Archeol.* T. 20: 1954 z. 4 s. 327 — 368.
1192. Antoniewicz Jerzy: Z zagadnień obrony zabytków wczesnośredniowiecznych budownictwa obronnego na Warmii i Mazurach. *Spraw. PMA [Państw. Muzeum Archeol.]* [W:] T. 3: 1950 z. 1/4 s. 51 — 77.
1193. B. M.: Cmentarzysko grzebalne w Równinie Dolnej [pow. Kętrzyn]. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 9 s. 2.
1194. Czekanowski Jan: Syntetyczne szkice V. Kiparsky'ego. Finowie nadbałtyccy a Bałtowie. *Lud* 1954 cz. I t. XLI s. 183 — 241.
1195. Jakimowicz Roman: Pradzieje człowieka. [W:] *Warmia i Mazury* cz. I 1953 s. 77 — 92.
1196. Kiełczewska-Zaleska Maria: Położenie geograficzne grodziska w Jeziorku, pow. Giżycko 1952. [W:] *Państw. Muzeum Archeol.* 201 — 210, ilustr. i mapy.
1197. Kostrzewski Józef: Koniec legendy o kulturze mazursko-germańskiej. *Z otchłani wieków* 1952 s. 105 — 106.
1198. Kowalenko Władysław: Najdawniejsze związki Prasłowian i Słowian z Bałtykiem. *Przeł. Zach.* 1951 T. I nr 1/2 s. 5 — 38.
- II — XI w n.e.
1199. Krysiak Kazimierz: Charakterystyka materiału zwierzęcego ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko. *Materiały Wczesnośredniowieczne*, T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 227 — 233.
1200. Łęga Władysław: Mierzeja Wiślana w pradziejach. *Z otchłani wieków* 1952 s. 102 — 105.
1201. Łowmiański Henryk: Stan badań nad dziejami dawnych Prusów. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunik. Działu Infor. Nauk.* 1947 nr 7 — 8 <13 — 14> s. 1 — 28. Bibliografia s. 19 — 28.

1202. Łowmiański Henryk: Stosunki polsko-pruskie za pierwszych Piastów. *Przepl. Hist.* 1950 s. 152 — 179.
1203. Manteuffel Tadeusz: Próba stworzenia cysterskiego państwa biskupiego w Prusach. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 18: 1952 [Wyd.] 1953, Zesz. 1 — 4 s. 157 — 173.
1204. Piotrowicz Ludwik: Goci i Gepidowie nad dolną Wisłą i ich wędrówka ku Morzu Czarnemu i Dacji. *Przepl. Zach.* 1951 t. 2, s. 60 — 76.
1205. R. K.: Zazdrosna ziemia. Z wizytą u archeologów w Jeziorku. *Życie Olszt.* 1954 nr 194, 15 — 16 VIII s. 6.
1206. S[ukertowa] - B[iedrawina] E[milia]: Prace badawczo-wykopaliskowe na Mazurach. *Przepl. Zach.* 1950 s. 371 — 372.
1207. Zabłocki Jan: Szczątki roślinne ze stanowiska wczesnośredniowiecznego w Jeziorku, pow. Giżycko, wydobyte w 1950 r. *Materiały Wczesnośredniowieczne* T. 2: 1950 [druk.:] 1952 s. 211 — 225.

b) OKRES PAŃSTWA KRZYŻACKIEGO

1230 — 1525

1208. Antoniewicz Jerzy: Recenzja: Penners Theodor: Untersuchungen über die Herkunft der Stadtbewohner im Deutschen Ordensland Preussen bis in die Zeit um 1400. Lipsk 1942. *Jantar* 1947 z. 1 s. 77 — 78.
1209. Bartkowiak Marian: Towarzystwo Jaszczurcze w latach 1387 — 1437. *Rocznik 51 Towarzystwa Naukowego w Toruniu* 1946 zesz. 2 s. 1 — 58.
Rec.: Chłopocka Helena, *Rocz. Hist.* 1949 s. 425 — 427; Zajączkowski Stanisław, *Przepl. Hist.* T. 39: 1949 s. 131 — 133.
1210. Biskup Marian: Do genezy inkorporacji Prus. *Przepl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 293 — 306.
1211. Biskup Marian: Jan Cegenberg, współtwórca Związku Pruskiego (ok. 1390 — 1456). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 73 — 122, z. 3/4 s. 27 — 28.
1212. Biskup Marian: Uwagi o roli i znaczeniu Towarzystwa Jaszczurczego w latach 1438 — 1454. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 15: 1949 z. 12 s. 63 — 72.
1213. Bortnowski Władysław: Przepawy przed bitwą pod Grunwaldem. *Bellona* 1949 nr 1 — 2 s. 121 — 127.
1214. Dąbrowski Jan: Grunwald. *Tyg. Powszech.* 1945 nr 17 s. 1 — 2.
1215. Drozdowski St. M.: W 544 rocznicę bitwy pod Grunwaldem. *Głosy znad Odry* 1954 nr 25 s. 1.
1216. Górski K[arol]: Geneza fałszerstw krzyżackich. *Tyg. Powsz.* 1950 nr 25 <274> s. 1 — 2.
[1257, 1324, 1350, 1453].
1217. Górski Karol: Geneza i tło bezpośrednie konferencji Stanów Pruskich w r. 1485. [W:] *Księga pamiątkowa 75-lecia Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. Toruń 1952 s. 107 — 127.
1218. Górski Karol: Kilka dokumentów toruńskich z r. 1453. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 181 — 186.
Dotyczą stosunków między Zw. Pruskim a Polską.

1219. G ó r s k i Karol: Pisma polskie w obronie Związku Pruskiego a geneza „Złotej Wolności”. *Roczn. Hist.* 1949 s. 61 — 104.
1220. G ó r s k i Karol: Wojna trzynastoletnia (1454 — 1466). *Przegl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 331 — 352.
1221. G ó r s k i Karol: Zagadkowy list plebana Piotra ze Sztymbarku (1451). *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 15: 1949 z. 3/4 s. 139 — 143.
List o planie krucjaty dot. Jana Bażyńskiego.
1222. G u m o w s k i Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 17: 1952 s. 7 — 68.
1223. H e j n o s z Wojciech: Prawnopaństwowy stosunek Prus do Korony w świetle aktu inkorporacyjnego w r. 1454. *Przegl. Zach.* 1954 nr 7/8 s. 307 — 330.
1224. H o s z o w s k i Stanisław: Akt inkorporacji ziem pomorskich w 1454 roku i jego dziejowe znaczenie. *Zycie Szkoły Wyższej* 1954 nr 7/8 s. 307 — 330.
1225. H o s z o w s k i Stanisław, L e p s z y Kazimierz: Walka o zjednoczenie Pomorza z Polską w XV — XVIII w. Sesja Naukowa Pomorska [Gdańsk] 1954 *Pol. Akad. Nauk Społecznych; Instytut Historii* s. 237. Na prawach rękopisu.
1226. K i r c h m a y e r Jerzy: Grunwald (15 lipca 1410). *Odrodzenie* 1945 nr 33 s. 1 — 3.
1227. K o r t a Adam: Strategia i taktyka bitwy grunwaldzkiej. *Nasza Myśl* 1949 nr 7 — 8 s. 82 — 91.
1228. K o t a r s k i Stefan: Olsztyn w czasie wojny trzynastoletniej. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komunik. Działu Inf. Nauk.* 1948 nr 6 — 7 s. 99 — 113.
1229. K o t a r s k i Stefan: Udział Czechów w walce Polski o jej ziemie przybałtyckie. Szkic z wojny trzynastoletniej. *Przegl. Zach.* 1949 s. 24 — 39.
1230. K u c z y ń s k i Stefan M[aria]: Bitwa pod Grunwaldem. [W:] *Studia i materiały do historii sztuki wojennej* T. 1, Warszawa 1954 s. 531 — 572.
Fragment książki pt. *Wielka wojna z zakonem krzyżackim w latach 1409 — 1411.*
1231. K u c z y ń s k i Stefan M[aria]: Korektury historyczne do „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza. *Przegl. Zach.* 1955 nr 7/8 s. 503 — 526.
1232. K u c z y ń s k i Stefan: Kto dowodził w bitwie pod Grunwaldem? *Nauka i Sztuka* t. 5 r. 1947 s. 171 — 210.
1233. K u c z y ń s k i Stefan M[aria]: Pierwszy pokój toruński 1 lutego 1411 r. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* T. 20: 1954 [druk:] 1955 z. 1/4 s. 139 — 165.
1234. K u c z y ń s k i Stefan M[aria]: Sprawa dowództwa w bitwie grunwaldzkiej. *Sprawozd. Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego* 1947 [druk 1948] s. 33 — 39.
1235. L a b u d a G[erard]: Grunwaldzkie refleksje. *Pol. Zach.* 1947 nr 28 s. 3.
1236. L a b u d a Gerard: Stosunek prawnopolityczny Zakonu Krzyżackiego do Rzeszy Niemieckiej w świetle złotej Bulli Fryderyka II z r. 1226. *Czas. Prawn.-hist.* T. 3:1954 s. 87 — 134.
1237. L e ś n o d o r s k i Bogusław: W sprawie ziem pruskich i biskupstwa warmińskiego. *Jantar* 1949 z. 3 — 4 s. 223 — 227.

1238. Łowmiański Henryk: Prusowie i państwo krzyżackie. [W:] *Warmia i Mazury Cz. 1*. Poznań 1953 s. 93 — 120.
1239. Łowmiański Henryk: Stan badań nad dziejami dawnych Prusów. *Instytut Mazurski w Olsztynie. Komun. Działu Inf. Nauk*. 1947 nr 7 — 8 <13 — 14> s. 1 — 28.
1240. M. A.: Nowe spojrzenie na bitwę pod Grunwaldem. *Wojsko Lud.* 1955 nr 7 s. 153 — 156.
Recenzja dzieła S. Kuczyńskiego: „Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim”.
1241. Małowist Marian: Polityka gospodarcza Zakonu Krzyżackiego w XV wieku. *Pam. VII Powsz. Zjazdu Hist. Pol.* we Wrocławiu. T. 1: 1948 s. 51 — 69.
1342. Opiola Tadeusz: Chłopski Grunwald nad Łobzonką. (O bitwie z Krzyżakami z r. 1431). *Chłap. Sztand.* 1946 nr 12 s. 4.
1243. Pasz Józef: Dlaczego Jagiełło zwlekał. *Dziś i Jutro* 1951 nr 28 s. 3, 6.
1244. Pollaków Marzena: Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim. *Spraw. z Czyn. Wydawn. i Posiedzeń Nauk. oraz Kronika Tow. Nauk.* KUL [Kat. Uniw. Lub.] nr 5: 1951/52 [druk.:] 1953, nr 5 s. 62.
1245. Ptaszyński Jerzy: Napad Krzyżaków na Prusy w utworze niemieckiej poetki Agnes Miegel. *Sł. na War. i Maz.* 1954 nr 25 s. 2.
1246. Sadzawiczny Edward: O bitwie grunwaldzkiej. *Przeł. Piechoty* 1947 z. 6 s. 311 — 312.
1247. Skurpski Hieronim: Na polach Grunwaldu. *Życie Olszt.* 1948 nr 189.
1248. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Dokumenty polskości wsi mazurskich pod Nidzicą. *Życie Olszt.* 1 VII 1948 nr 178.
1249. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Gdzie znajduje się mogiła wielkiego mistrza Ulrycha Jungingena, poległego w bitwie pod Grunwaldem. *Życie Olszt.* 23 V 1948.
1250. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Lipiec na Mazurach w wojnach Jagiełłowych. *Życie Olszt.* 1948 nr 183 (423).
1251. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Nazwy prasłowiańskie na ziemi warmińsko-mazurskiej. *Życie Olszt.* 2 VI 1948.
1252. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Odnalezione dokumenty w Olsztynie. *Przeł. Zach.* 1949 s. 131 — 132.
Dokumenty nadawcze z XIV i XVI w. dotyczące Prus Wschodnich.
1253. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Ruchy chłopskie na Mazurach w początkach XVI wieku. *Świat i My* 1955 nr 143 s. 3.
1254. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szlakiem Jagiełły pod Grunwald. *Wiad. Maz.* 1946 nr 159 <170> dn. 14 VII s. 2 — 3.
1255. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Szlakiem Jagiełłowym pod Olsztynek. Wspomnienia sprzed trzynastu lat. *Życie Olszt.* 1948 nr 189.
1256. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zaczątek kolonizacji ziemi mazurskiej. Przyczynek do dziejów polskości tej ziemi. *Życie Olszt.* 21 VI 1948 nr 199.

1257. Sukertowa-Biedrawina Emilia: Zaczątki kolonizacji polskiej na Mazurach. *Życie Olszt.* z dn. 19 XII 1948 nr 349.
1258. Tymieniecki Kazimierz: „Krzyżacy”. [Próba odnalezienia źródeł ideologii]. *Roczn. Hist.* 1949 s. 49 — 80.
1259. Vetulani Adam: Prawny stosunek Prus Książęcych do Polski 1466 — 1637. *Czas. Prawno-Hist.* T. 6: 1954 s. 7 — 41.
1260. Vetulani Adam: Rokowania krakowskie z r. 1454 i zjednoczenie ziem pruskich z Polską. *Przeegl. Hist.* T. 45: 1954 z. 2/3 s. 188 — 236.
1261. Weremiej Feliks Zygmunt: Jurand ze Spychowa czy Jerzy „Wilk z Wilczewa”. *Sł. na War. i Maz.* 1953 nr 18 s. 2.
1262. Wojciechowski Zygmunt: „Hołd Pruski”. *Przeegl. Zach.* 1945 s. 284 — 293.
R. 1525.
1263. Wojciechowski Zygmunt: Grunwald. *Przeegl. Zach.* 1945 nr 1 s. 1 — 8.
1264. Wojciechowski Zygmunt: Od wojny trzynastoletniej do Odrodzenia. *Tygod. Powszech.* 1953 nr 32.
1265. Wojtkowski Andrzej: Hołd Pruski według relacji Maurycego Ferbera, biskupa warmińskiego. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 13: 1947 z. 1 — 4 s. 95 — 99.
Streszczenie referatu.
Dyskusja: Górski K., Wojtkowski A., Kaczmarek Z., Gumowski M., Mitkowski J. s. 108 — 110.
1266. Wojtkowski Andrzej: W sprawie ustalenia daty wydania Polsce dokumentów krzyżackich. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu.* T. 20:1954 [druk.:] 1955 z. 1/4 s. 295 — 303.
1267. Zienkiewicz Wacław: Grunwald 1410. 15 VII 1946.